

Biblioteca Argeșeană

Revistă trimestrială de
informație și cultură
Nr. 9/2017

An școlar 2017 – 2018 (III) Nr. 9 oct.- dec. 2017

ISTORIA SCRISULUI ȘI A CĂRȚII (continuare din nr. 8)

Odată apărut scrisul, implicit urmează apariția primelor cărți. La egipteni primele papirusuri descoperite au fost: Papirusul Ebers – descoperit în jurul anului 1550 de Georg Moritz Ebers și este o compilație de 875 de rețete și vrăji; Cele două papirusuri Brugsch – anul 1250 î. Hr.- conțin 170 de prescripții pentru diferite afecțiuni; Papirusul Hearts sau papirusul medical Hearts – are 260 de formule contra mușcăturilor, a durerilor de dinți sau a căderii părului; Papirusul Chester Beatty 6 – arsuri, afecțiuni oculare și incantații împotriva migrenelor; Papirusul Smith – 48 observații chirurgicale și 13 formule medicale magice.

Grecia antică continuă evoluția „cărții” cu vechea Helladă, urmând cu Thales din Milet, cu Aristotel - mare filosof ce a inițiat primele cunoștințe de matematică și astronomie și cu marele filosof Platon, care aduce și el o mare influență filosofiei grece. Cultura Greciei antice a fost transmisă lumii și prin intermediul imperiului realizat de Alexandru Macedon. Istoriografia greacă este reprezentată de logograful Hecateu din Milet, ale cărui Genealogii cercetează originea familiilor nobile într-un spirit nou în realitatea empirică. În domeniul geografiei scrie lucrarea „Înconjurul pământului”, descriind țări sau ținuturi din Europa.

În Roma antică primele scrieri erau făcute de „scribi”, funcționari pe lângă marile demnități politice. Începând cu epoca imperială, cărțile au început să se scrie pe foi de pergament, așa cum arăta poetul Marțial despre operele lui Cicero,

Titus Livius și Ovidius. Se folosea la scris pana de gâscă (Penna) care se ascuțea cu un cuțitaș (scalprum) când se tocea. Din filosofia Romei antice se va orienta și Miron Costin care peste timp va scrie că: „letopisețele nu sunt numai să le cetească omul... ce mai mult să fie de învățatură ce este bine și ce este rău și de ce să se ferească”. În peisajul religios al lumii Romano-catolice o „Carte a orelor” de talia unui Breviar Brukenenthal sau al unui Breviar Grimani înmănunchează rugăciunile care se spun de dimineață și până seara, înainte de culcare, pentru ca cel care se roagă să se poată odihni în pace. Breviarul Brukenenthal este un manuscris miniat de la sfârșitul secolului al XV-lea și primul sfert al celui următor realizat în Țările de Jos. Manuscrisul a fost achiziționat, cu 130 florini, de baronul Samuel von Brukenenthal la Viena, în 2 ianuarie 1787, nu are pagină de titlu, conține texte însoțite de miniaturi ce sunt dedicate lui Dumnezeu - Tatăl, lui Hristos – Fiul și Sfântului Duh sau Sfântului Spirit, precum și Fecioarei Maria și sfinților. În acest moment se află în colecțiile Bibliotecii Brukenenthal.

Inventatorul tiparului este considerat Johann Gutenberg, născut în orașul german Mainz. Meșteșugul primilor tipografi cuprindea trei etape: turnarea literelor, culegerea și apoi imprimarea. Pentru prima etapă Gutenberg a realizat poansonul, apoi un mic dispozitiv de turnare manuală cu ajutorul căruia a turnat sute de litere, una câte una, care erau apoi așezate în cutia de litere. Datorită aliajului (plumb, antimoniu și cositor) literele se coagulau repede și puteau fi imediat prelucrate. După această etapă începea munca culegătorului, care așeza literă după literă în rânduri, până termina o pagină. Zațul se lega strâns cu o sfoară și se așeza sub presă. Tipograful ungea cu negru zațul, umcizind hârtia cu apă. Dintr-o pagină de text cules se puteau obține mai multe sute de exemplare. În urma unui proces Gutenberg a pierdut presa de tipărit (tiparnița). Lucrarea care se afla atunci pe tapet poartă denumirea de „Biblia lui Gutenberg sau Biblia cu 42 de rânduri” și reprezintă capodopera artei tipografice. Biblia a fost tipărită în atelierul lui Gutenberg între 1452 și 1455, cu un tiraj de aproape 200 de exemplare.

(continuare în pag. 2)

Bibliotecar Gabriela STROIE -
Colegiul Tehnic din Câmpulung

Un alt gen de literatură erau calendarele, care aveau mare căutare deoarece includeau sfaturi medicale și de igienă. Un exemplar complet tipărit de Gutenberg este "Calendarul turcesc", existent azi în colecțiile Bibliotecii de Stat din Munchen. În colecția de manuscrise a Bibliotecii Brukenthal se găsesc două seturi de corespondență între principele Constantin Karadja (1889 – 1950), bibliofil și colecționar de aleasă ținută și custozii Muzeului Brukenthal, Michael Csazi (1858 – 1927, custode 1892 – 1927), respectiv Rudolf Spek (custode 1927 – 1948). Întreaga corespondență purtată de principe cu cei doi custozii sibieni se încadrează în niște parametri cronologici, care au, la un capăt, primii ani de existență a României Întregite iar la celălalt capăt, ultimii ani ai crizei economice mondiale.

În loc de încheiere:

„Hai cartea mea, la drum, deschide poarta, hai,
Cu frâul liber treci prin teama din răscruci
Și mergi cu fruntea sus, și faima ta s-o duci,
Făcând și praf cu mersu-ți în calea care-o ai.”

Bibliografie:

1. Ittu, Constantin, Vademecum bibliologic, Editura ALTIP, Alba Iulia, 2008.

Bibliotecar Gabriela STROIE -
Colegiul Tehnic din Câmpulung

FORME DE ATRAGERE A CITITORILOR

Despre citit

- ❖ Să încurajăm cititul în rândul elevilor prin puterea exemplului „citești mult, știi mult!”
- ❖ Citiți! Merită să citiți!
- ❖ Citind, simțiți că existați!
- ❖ Cititul nu dăunează sănătății!
- ❖ Mult citești, mult înveți și de vei scrie și ceea ce citești, cu mult mai bine înveți.
- ❖ Citește! Să știi doar, că nu e în regulă să etichetezi o carte, dacă n-ai citit-o!
- ❖ Citește, păstrează, recondiționează!

Despre carte

- ❖ Cartea – ospaț al gândurilor la care oricare este poftit.
- ❖ La ce sunt bune cărțile?

- ❖ Cartea – un prieten credincios, de nădejde, care nu te face să roșești de propria-ți ignoranță.
- ❖ Cum aleg o carte bună?
- ❖ Descoperă cartea! Clădește-ți viața!
- ❖ Dor de carte.
- ❖ O carte este o versiune a vieții.
- ❖ Cartea - cel mai bun prieten al omului.
- ❖ Din cărți culegi multă înțelepciune.
- ❖ Cartea comoară fără de preț.
- ❖ Cartea îți aduce mângâiere.
- ❖ Doar cartea ne poate scoate din beznă sufletească!
- ❖ Cărțile – prieteni reci și siguri.
- ❖ Cartea - ordinul transmis de santinelă schimbului său.
- ❖ Prima carte nu se uită niciodată.
- ❖ Cartea este o comoară de învățătură.
- ❖ De vorbă despre cărți.
- ❖ Cartea – sfatul unui bătrân către adolescentul care intră în viață.
- ❖ Cărțile au suflet.
- ❖ Cartea - izvor de cunoaștere.
- ❖ Cartea – un dar neprețuit.
- ❖ Să îndrăgim și să respectăm cartea!
- ❖ Cartea trebuie să-și continue marșul triumfal.

Despre bibliotecă

- ❖ Biblioteca este a voastră, dragi cititori!
- ❖ Biblioteca este farmacia sufletului.
- ❖ Dacă apelezi periodic, în timpul școlii, la serviciile bibliotecii, vei deveni un mândru reprezentant, „ai carte, ai parte!”
- ❖ Biblioteca vă formează pentru viitor.
- ❖ Biblioteca este leac pentru suflet.
- ❖ Vino la bibliotecă pentru tine!
- ❖ Biblioteca are rol esențial în formarea și informarea tuturor.
- ❖ Biblioteca nu trebuie să devină niciodată o instituție de decor!
- ❖ Biblioteca - loc de recreere, de creație, de dezvoltare personală.
- ❖ Biblioteca, poartă către o diversă societate culturală.
- ❖ Biblioteca - centru de informare profesională.
- ❖ Bibliotecile – laboratoare de muncă intelectuală.
- ❖ Biblioteca – memoria umanității.
- ❖ Biblioteca școlară - un partener fidel al elevilor și cadrelor didactice.

Bibliotecar Elisabeta OPROIU
Școala Gimnazială „A. Păunescu” Pitești

CARTEA ELECTRONICĂ

Ca urmare a dezvoltării sistemelor informatice și a apariției atâtor calculatoare personale în foarte multe din casele oamenilor, s-a dezvoltat o altă ramură a hârtiei electronice, E-book. E-book este în traducere cartea electronică. Cartea electronică este în momentul actual modalitatea prin care se pot păstra cele mai vechi cărți, este cel mai bun mijloc prin care o carte rară poate fi multiplicată, fără a fi necesară tipărirea acesteia în mai multe exemplare.

Cartea electronică reprezintă - în cea mai largă accepțiune - versiunea electronică a unei cărți tipărite care se poate citi pe monitorul unui calculator sau pe alte dispozitive portabile de lectură. Cărțile electronice sunt pur și simplu cărți, doar că "arată" altfel decât am fost noi obișnuși. Un film este tot film, fie că îl vizionăm pe marele ecran, de pe o casetă video, de pe un DVD sau la televizor. La fel și cărțile electronice sunt înșiruri logice de cuvinte care ne transmit informații sau cunoștințe, fie că le citim pe hârtie, pe ecranul calculatorului sau pe un dispozitiv special de lectură.

Dacă vrem să vorbim despre impactul pe care cartea electronică îl are asupra societății trebuie întâi să avem în vedere faptul că odată cu apariția cărții electronice, oamenii frecventează mai rar bibliotecile, acestea începând să își piardă din clienți. În discuția despre implicațiile sociologice pe care le are cartea electronică în viața noastră trebuie să ne referim în primul rând la avantajele și dezavantajele pe care ni le oferă cartea electronică. Voi încerca să vorbesc despre acest lucru. Avantajele unei e-cărți sunt cel puțin trei: după apariție pot fi făcute modificări fără retragerea tirajului; stocul nu se poate epuiza; timpul scurs de la încheierea scrierii și până la apariție este foarte scurt. Este disponibilă pentru un număr infinit de cititori, este cartea care poate fi citită ușor și care poate avea parte de o prezentare grafică net superioară unui tipar clasic.

Cărțile electronice oferă facilități mai multe decât cărțile tipărite. Pentru cititorii cu probleme de vedere, literele pot fi mărite. Cărțile pe teme ce se modifică frecvent pot fi actualizate rapid, fără retipărire. La bibliotecă nimeni nu va fi în situația de a nu putea împrumuta o carte pentru că a luat-o altcineva.

Scrierea unui e-Book este similară cu scrierea unei cărți, numai că aici se reduce timpul de scriere, posibilitatea permanentă de a reveni asupra textului, posibilitatea de a corecta, de a adăuga, de a refăce, și aceasta fără a fi afectat textul sau aranjamentul textului în sine. Adică față de obișnuitele manuscrise cu adăugiri și mângălituri pe margine, în realizarea unui e-book textul va arăta curat și aranjat. Utilizarea copiilor electronice asigură păstrarea documentelor originale, de valoare sau rare, minimalizând numărul de împrumuturi ale acestora sau chiar excluzându-le complet din circuit și astfel, face posibilă păstrarea documentelor în cazul pierderii originalului.

Cartea electronică sporește esențial numărul beneficiarilor care pot avea acces la documentele prezente în bibliotecă în număr limitat (cărți rare, albume, cărți costisitoare, a căror procurare nu e posibilă pentru majoritatea bibliotecarilor) sau într-un singur exemplar (manuscrise). Cartea electronică oferă posibilitatea realizării unor noi servicii cum ar fi, de exemplu, deservirea invalizilor. Ea nu poate fi afectată nici de intemperii sau dăunători.

Cartea electronică oferă societății și dezavantaje. Statul cu ochii în calculator pentru a citi o carte electronică nu este tocmai cel mai sănătos lucru din lume. Cărțile pentru copii nu vor avea niciodată același farmec în format electronic, pentru că ilustrațiile sunt foarte importante.

E-cărțile, deși reprezintă foarte clar un mare pas înainte în evoluția culturii, au destul de multe probleme, unele de ordin intern (multitudinea de formate incompatibile, diversitatea programelor necesare citirii), cât și altele, de ordin extern, reprezentate, printre altele, de faptul că, la fel ca în cazul celor mai multe tipuri de materiale digitale, ele pot fi piratate, aducând astfel pierderi destul de mari celor care ar trebui să fructifice publicarea lor, și anume autorii. Acesta este probabil și motivul pentru care cei mai mulți scriitori se opun cu vehemență transferării în format digital a tuturor romanelor lor, fiind conștienți că acest lucru le-ar putea scădea dramatic numărul de cărți obișnuite vândute.

(urmare în pag. 4)

Bibliotecar Anișoara BULIGAI –
Liceul de Arte „Dinu Lipatti” Pitești
Profesor Daniela CANĂ –
Școala Gimnazială Gruiu, Structura Cireșu

Ca în orice domeniu, pirateria și-a făcut loc și în rândul iubitorilor de cultură. Apariția calculatoarelor și a procesoarelor de text a dus la ușurarea tehnoredactării și tipăririi unui text. Inițial se spera că datorită ușurinței de transmitere a documentelor în format electronic, forma electronică va domina forma tipărită și consumul de hârtie va scădea. Dar în realitate lucrurile au evoluat altfel. Ușurința cu care documentele electronice pot fi șterse, copiate, modificate sau distruse și imperfecțiunea sistemelor de securitate au menținut neîncrederea în forma electronică a documentelor și preferința pentru forma tipărită. Ca urmare, din noua tehnologie de manevrare a documentelor s-a folosit mai mult ușurința cu care se poate face tipărirea și astfel consumul de hârtie a crescut enorm. Alt dezavantaj pe care îl oferă cartea electronică este acela că forma electronică de publicare a unei cărți nu este recunoscută oficial peste tot. Dovadă este neinclusiunea sa în criteriile de apreciere a activității profesionale a cadrelor didactice. Acest lucru face ca autorii să caute tipărirea unei cărți cu orice preț la edituri mai mult sau mai puțin prestigioase, în condiții grafice precare, acceptate pentru reducerea costurilor de tipărire. Unii autori consideră că în formă electronică cartea poate fi mai ușor copiată fără respectarea drepturilor de autor decât în forma tipărită.

Este e-Book-ul cartea viitorului, viitorul format al literaturii, care nu va mai trebui să ocupe spații imense de depozitare, sau nu va mai cere condiții speciale pentru a nu se deteriora hârtia scrisă? A prezice viitorul industriei cărții e dificil. Nu se știe cum își vor câștiga traiul scriitorii într-o astfel de lume viitoare, dar se știe sigur că nu se va afla niciodată răspunsul dacă întorcem spatele Internetului.

BIBLIOGRAFIE

1. BANCIU, Doina Cartea electronică Editura Ager 2001, București
2. Cartea electronică <http://www.e-librarie.ro>
<http://www.editura.liternet.ro/catalog.php>
3. LUNGU, Camelia „Biblioteca digitală”
<http://www.e-librarie.ro> [accesat 01.05.2009]
4. REGNEALĂ, Mircea „Studii de bibliologie”, Constanța, Ex Ponto, 2001

Bibliotecar Anișoara BULIGAI –
Liceul de Arte „Dinu Lipatti” Pitești

Profesor Daniela CANĂ –
Școala Gimnazială Gruiu, Structura Cireșu

PROGRAMUL CERCURILOR BIBLIOTECARILOR AN ȘCOLAR 2017 – 2018

Nr. crt.	Data /Locul
1	18 octombrie 2017 Colegiul Tehn. <i>Armand Călinescu</i> Pitești (Teatrul <i>Al. Davila</i> Pitești) Bibl. Badea Mihaela
2	13 decembrie 2017 Lic. de Artă <i>Dinu Lipatti</i> Pitești Bibl. Buligai Anișoara
3	21 februarie 2018 Casa Corpului Didactic Argeș Coordonator - prof. Șufariu Mirela
4	18 aprilie 2018 Șc. Gimn. <i>Al. Davila</i> Pitești Bibl. Morăreasa Monica
5	16 mai 2018 Șc. Gimn. <i>C. Rădulescu-Codrin</i> Priboieni Bibl. Stanciu Elena-Silvana

BIBLIOTECA ARGEȘEANĂ

ISSN 2457 – 9432

Redactor șef: bibliotecar Gabriela NUTĂ

E-mail: gabriela.nuta1@gmail.com

Revista este redactată la biblioteca Școlii
Gimnaziale „N. Iorga” Pitești, str. Râurilor, nr. 5

Director: prof. Luminița BRATU / Cons. Educ.
prof. Cornelia CODREANU

Tel/Fax: 0248-217996

E-mail: scoala_nicolae_iorga@yahoo.com

E-mail: biblio.nicolaciorga@gmail.com

Editura SESAM – director Daniel MILITARU

S.C. „SESAM INVEST” S.R.L.

Intrare Autostradă Pitești-București, km. 4

E-mail: danieldmilitaru@gmail.com

- *Articolele propuse pentru publicare pot fi trimise pe adresa de email: gabriela.nuta1@gmail.com*
- *Responsabilitatea morală și juridică a materialului publicat îi revine în întregime autorului.*
- *Revista nu va fi comercializată și va fi disponibilă gratuit pe site-ul școlii.*